

POŠTARINA PLAČANA V GOTOVINI.

ZVOONČEK

LETO XXIV.

S PODOBAMI

za

SLOVENSKO

MЛАДЈАНО

LETО XXIV.

ŠTEV. IV.

APRIL 1923.

Vsebina.

1. <i>Anica: Zoran in žarki.</i> Pesem	73
2. <i>Ivo Trošt: Ratko Lipovec.</i> Pripovedka izpod Krima	74
3. <i>Jezero pri Preserju.</i> Podoba	77
4. <i>Ulva: Gorska pravljica.</i> Pesem	79
5. „ <i>Snegulčica</i> “ v Mariboru. Podoba	79
6. <i>Marica Bartolova: Velika noč.</i> Povest	80
7. <i>Jakob Dimnik: Dr. Ivan Tavčar.</i> Življenjepis s 3 podobami	82
8. <i>Dr. Ivan Lah: Matija Gubec.</i> Zgodovinski spis	87
9. <i>Pouk in zabava</i>	93
10. <i>Kotiček gospoda Doropoljskega</i>	96

Brez orača in brez kopača
ne bilo bi kruha ni kolača.

„Zvonček“ izhaja v mesečnih zvezkih ter stane vse leto 20 Din, pol leta 10 Din, četrt leta 5 Din. Posamezne številke 2 Din.

Na naročila brez istodobno vposlane naročnine se ne oziramo.

Izdajatelj, upravnik in odgovorni urednik: Luka Jelenc, ravnatelj v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6.

Rokopise je pošiljati na naslov: Uredništvo »Zvončka« v Ljubljani, Bleiweisova cesta št. 20/II.

Rešitve sprejemamo tekom prvih 14 dni po odpravi vsake „Zvončkove“ številke!

Last in založba Udruženja Jugoslovenskega Učiteljstva — poverjeništvo Ljubljana.
Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Jerajev

ZORANČEK

Štev. 4.

V Ljubljani, meseca aprila 1923.

Leto XXIV.

Zoran in žarki.

Žarki — zaspanci,
kje pa ste?
Zoranček je osramotil
vas vse!

On je že videl
beli dan,
ko je prijezdil
čez goro in plan.

Pa mu je Zoran
šel na pomoč,
da sta pregnala
temo in noč.

Zoranček — Zoran,
ej, sevé,
v zori si služi
svoje ime.

Žarki — zaspanci,
zdaj vas je sram!
V megle se skrivate,
saj vas poznam.

Žarki otročji,
kaj pa to?!
Kapljejo solze,
vas pa ne bo?

Pustite jezo,
kdo bo tak,
s smehom raztrgajte
črni oblak!

Zoranček, smukni
v zibko nazaj,
mamica ziblje:
„Aja-tut-aj! . . .“

Žarki, poglejte,
Zorančka ni!
Tamkaj-le v topli
zibki še spi . . .

Žarki prezgodnji,
dober dan!
Kaj ste že prišli,
kaj je že dan?

Anica.

IVO TROŠT:

Ratko Lipovec.

Pripovedka izpod Krima.

(Dalje.)

amosvestno upre potem oko in opazuje, če se še kaj giblje tam gori. Razločno je videl nekaj parov zajčjih uhljev med grmovjem in tudi par srnjakovih rožičkov, zraven pa več zvedavo se iztezajočih vratov prezebajočih srn, ki so obirale premrlo suho brstje za skromno večerjo in kosilo obenem.

»Nekaj bo pa le!«, si čestita drzni lovec in ponovi »ho-hop!« in misli na današnji plen, na lovsko srečo. Tedaj pa zadoni z onega konca še stokrat glasnejši »ho-hop!« Kar nič ga niso zadrževali ne mraz ne ivje ne sneg ne samota. Mladenič se prestraši. Domislil se je, kaj mu je povedal divji mož. Pogodbe sicer ni potrdil tedaj, a danes je tukaj sam, premrl, izročen vilam in njihovi osveti. Nestrpno čaka, kaj se prikaže iz gošče, pripravljen na vse, pa pridi karkoli. Strahu ne pokaže sovražniku, če ga takoj stre v prah. Krepko stisne v eni roki sekirico, v drugi kol, ki se je opiral nanj. Namesto sovražnika se pripodi mimo njega krepak srnjak tako naglo in tako blizu, da ga je skoro podrl, za srnjakom pa srn toliko, da jih ni mogel prešteti. V velikih skokih so se pomikale mimo njega, kakor da ga niti ne vidijo ali pa menijo, da je zasnežen štor. Ena se je izpotaknila ob njegovih krpljah in klecnila. Urno jo je pobil s sekirico in zavlekel pod smreko, kjer je bilo manj snega. Potem stopi na prejšnje mesto opazovat divjo gonjo z drugega konca doline kdovekam kakor za stavo. Nalašč podstavi krplje in zopet klecne pred njim neoprezna srna, za to na enak način še druga in tretja. Ni še dobro spravil pobitih srn pod smreko, ko se pripodi mimo njega cel izprevod zajčkov z leve in desne. Kar prekopicevali so se drug preko drugega v prhkem snegu, da se je kadilo za njimi. Najbrž so bežali pred nevidnim preganjalcem. Lahko bi jih pobijal kar s prekljo, ko bi jo imel. A ni mu jih bilo žal. Mislij si je: tudi brez zajčkov bo dovolj divjačine za par tednov. Oče bo lahko zadowoljen, bratje tudi, dasi jim ne bo ugajala njegova spremnost. Pustil je dolgoušce mimo. Dva sta se po nerodnosti ali po neumnosti zatekla v njegov kožuh. Ker se nista mogla dovolj hitro izkopati iz jermenov, ki so bile z njimi privezane krplje na črevlje, jih je Ratko prijel za ušesa, potresel, da sta poginila, in položil k divjačini pod smreko.

Zadovoljno je pogledal obilni lov. Tedaj pa stopi k njemu pod smreko resnični lovec — sam divji mož — z velikansko gorjačo v roki in ves siv od samega ivja. Resno ga pogleda in vpraša porogljivo: »Dragi Ratko! Povej mi, si li ti divji mož ali sem jaz?« Ratko se samo zareži in ne odvrne ničesar.

»Kaj pa počenjaš zopet tu po naših krajih?«

Mladenič ga pogleda radovedno, se zasmeje in reče nemarno: »Saj vidiš.«

»Ti si nepoboljšljivi Ratko. Se li ne spominjaš, kaj sem ti svetoval, ko si bil zadnjič tukaj?«

»Ej, kdo bi vedno pel isto pesem! Saj veš, da se tvojih gozdnih vil ne strašim prav nič. Kdo bi se tudi bal nekoliko ducatov babnic? S teboj je druga. Junak si, to sem videl; močan in spreten v svoji umetnosti. A čuj, kaj ti povem: Tega pa le ne zmoreš, kar zmorem jaz.«

»Radoveden pa sem, v čem se more meriti človek z nami, ki smo popolnejša bitja od njega.«

»To zveš ob drugi priliki.«

»Hm!« nevoljno pomrda gozdni mož z brkami, z brado, očmi in obrvmi obenem, kakor bi zabilisnilo za tretjo goro. Ratko je menil, da ga namerava s tem oplašiti, zato mu hoče pokazati svoj pogum in reče: »Tudi bele žene prekosim v eni umetnosti. To jim tudi povej. Zato se jih nisem bal in se jih ne bom nikoli.«

»Moška je tvoja beseda, mladenič, in predrzna obenem; potrdim ti je pa ne, ker še nisi dovolj dokazal. Tudi verjamem, da znaš več kot drugi zemljani, od katerih živi največ o tem, da so trikrat, dvakrat ali vsaj enkrat na dan siti. Tvoja praprababica je bila povodna žena. Ko si je tvoj prapraded nabral po njeni vednosti bogastva, jo je začel prezirati in zanemarjati; hotel jo je celo tepsti. Žena mu je pa ušla — v jezero. Od tam se je vračala nevidna vsako jutro pred solncem česat lase svojim nedoraslim hčerkam in jim s svežo roso umivat lepa lica. Nekaj te lepote je ostalo tudi tebi.«

»Babica jih vendar ni mogla naučiti, česar sama ni znala,« mu seže v besedo Ratko.

»Vem kaj znaš, četudi nisi dokazal. Danes pa nisem zato tukaj. Vedel sem, po kaj si se napotil v gozd, pa sem ti pomagal na lov. Prinašam ti namreč ponudbo, ki bo — sprejeta, seveda — napravila mir med teboj in gozdnimi vilami, ki so gospodarice krimskih gozdov.«

»Radoveden sem, kaj ponujajo gospodarice.« Poslednjo besedo je nalašč porogljivo naglasil, češ, naj spoznajo, da ima Krim poleg gospo-

daric tudi gospodarje. Med poslednje je štel Ratko vsekakor najprej sebe. »Le povej!«

»Ratko, ti moraš biti naš zaveznik! Velik si in močan, moder in previden. Daleč tam v globini gozda boš kraljeval v podzemeljskem gradu in najlepše gozdne deklice ti bodo stregle, najsłajša jedrca ti ponujale, divji med bo tvoj prigrizek in sladka gozdna rosa, ki so čebele kar mrtve na njo, bo tvoja vsakdanja pijača. To bo lepo kakor v nebesih. Toda samo nekaj moraš žrtvovati, pomisli: samo malenkost. Odpovej se brezumnemu svetu tam zunaj, pozabi starše in srodnike, zelenilo livad in cvetje po tratah, šumenje vodá in gostolenje vodnih vil, migljanje zvezd in lepoto solnčnih žarkov, kralj boš, Ratko, kralj do konca sveta! Samo pel boš in žvižgal, in vsi gozdn duhovi ti bodo poslušni.«

»Ej, veš kaj, gozdn mož, ta je bosa! Le nehaj in mi rajši pomagaj zvezzati ta-le lovski plen, da ga zadenem na ramo in odnesem domov, zakaj moj oče bi rad videl, če smo danes mladeniči tako pogumni in spretni, kot so bili njega dni. Jaz bi mu rad dokazal, da smo tako in še bolj.«

»Ho, ho! Tvojemu očetu sem jaz svetoval, kako naj piska, pa je dosegel na lov, kar je hotel, kakor danes ti.«

»Verjamem, toda danes sem to umetnost jaz izumil sam!«

»Ni mogoče! Divjačino sem pripodil jaz, ni je pa pripravila tvoja žvižga.«

Zakaj je pa nisi podil tod mimo včeraj, marveč si jo danes šele na moj poziv.«

»Ker sem te hotel tukaj dobiti in ti povedati ponudbo.«

»Potem je moj klic celo tebe privabil iz gošče, ne le divjačine. Ho, ho!«

Divjemu možu ni bilo všeč, da ga je tako ugnal človek, pa se je vnovič nerodno zarežal. Ratko je pa uganil njegovo misel in ponovil hvalo svoji umetnosti. Potem je pa priposedoval, kaj se je zgodilo doma zjutraj, ko ni hotel z njim nobeden izmed bratov, in kako se je hvalil oče, da so hodile gozdne vile njega dni naravnost k njemu v vas.

»Hm! Lej, no! Saj tebe pa vabijo naravnost v svate.«

»Da, v svate, odkoder se ne vrne nihče več. Slišal sem že mnogo takih pravljic. Zato pa ponavljam: Na ta lep ne grem! Mož, pravljico in ponudbo obdrži lepo zase in sapo ohrani za boljše namene, morda tudi za ta namen, da mi pomagaš zadeti tole divjačino na ramo.«

»Torej se ne maraš pridružiti nam, ki poznamo skrivnosti božje prirode, razločujemo dogodke v bodočnosti, odganjamо nesrečo, našklanjamо srečo svojim izvoljencem?«

»Ne morem in nečem!«

»Potem pa le sam opravi z divjimi ženami in vilami. Povem ti le toliko, da me poslej ne boš videl več. Edina tvoja sreča bo, da se izogiblješ našega kraljestva.«

»Prav plitva hvala za prijateljski nasvet, ki se ga jaz ne bom držal,« reče Ratko malomarno in niti ne pogleda, v katero stran odhaja užaljeni divji mož, marveč ročno vrže drob iz pobite divjačine ter iz črev namota dovolj močno vez, ki z njo poveže srne in oba zajca, zadene vse skupaj na ramo — polovico naprej, polovico nazaj — in odkoraka mirno domov.

Jezero pri Preserju s sv. Lovrencem

Hladno se mu je nasmejalo večerno solnce izza Raskovca, in smreke so šepetale v vrheh, da ga ni še videla kirmska planjava junaka kakor je Lipovčev Ratko. Pegam, Brdavs in sam Peter Klepec so bili proti njemu pritlikavci, zakaj človek proti človeku se bori človeški. Ako pa se spusti človek z višjimi bitji v boj, to je naravnost blaznost, ne junaštvo. Ratko je stopal enakomerno pod precejšnjo težo in si mislil: »Mogoče celo zmagam, a če ne, eno ali dve ali tri pa jim le zagodenem temle gozdnim ženam, da bodo pomnile!«

Palčki in škratí so skakali za njim od smreke na smreko in mu metali snega na kučmo. Ratko se jim je smehjal in jih dražil: »Pš—pšš—pšš! Spat, spat, drobiž! Ali vas nič ne zebe?«

Daleč po gozdu in celo iz gozda so ga spremili in kepali. On se ni zmenil za njih zabavo.

Šele proti večeru je Ratko prigazil domov k jezeru. Metež je med tem ponehal. Težko breme je Ratka upehalo. Sneg je odletel z obleke in s kučme. Palčki in škratje so se vrnili v svoje gozdno kraljestvo. Zimsko solnce je pozlatilo za poslednji pozdrav domače zasnežene gričke, in celo Krimov vrh se je blestel v zarji večernega solnca. V samem zlatu so žareli gorenjski velikani Julijskih Alp in Karavank. Navadno tiho jezerce se je napolnilo s samim tekočim zlatom, in Ratku se je zdelo, da si valčki šepetajo med seboj večerno pesem o večno krasni božji prirodi. Z nevoljo se je domislil ponudbe, ki mu jo je povedal krimski gozdní mož, po kateri bi Ratko lahko kraljeval gozdnim vilam v globini, kamor nikoli ne sežejo žarki božjega solnca.

Že pred hišo odloži divjačino, odveže krplje in pokliče očeta, pozove brate in mater, naj pridejo in pogledajo in presodijo, če je današnja mladina še za kaj ali ni.

Prišli so in se čudili. Oče je potežkal vsak kos divjačine posebe in pohvalil sinka: »Si že pravi dečko, moj Ratko! Malo je takih pod Krimom, lahko rečem.«

Bratom niso bile všeč te besede, oporekati si pa ni drznil nihče. Mati je glasno hvalila Boga, da se ni sinku prigodila nesreča ob takem vremenu.

Po večerji je Ratko vse povedal, kako se mu je godilo v gozdu. Oče ga je le opozoril na trditev v pogovoru z divjim možem: »Tudi bele žene prekosim v eni umetnosti. To jim tudi povej.«

»Le v kakšni umetnosti prekosиш ti gozdna bitja?«

»Tega ne povem ne vam, oče, ne nikomur, dokler tega ne dokažem svojim nasprotnicam.«

»Če le ni to prazna baharija,« opomni oče, a sinovi se široko zareže.

»Ko bi tega ne znal, bi ne trdil,« ponovi Ratko in umolkne. Zato tudi ni povedal, da mu je divji mož odsvetoval pohode v gozd, pa ga on ne bo slušal nikoli.

(Dalje.)

Gorska pravljica.

*V gori biva
stric bogat,
v gori biva
stric košat,
v gori biva
stric kosmat.
Pa se nihče
zanj ne zmeni
do jeseni.*

*A jeseni —
deca z doma
v goro romo
strica obiskat.
Takrat striček
se odkrije,
se odkrije*

*in obrije
in razmeče
svoj zaklad,
da ga lahko
vsakdo vzame,
kdar pač strica
ima rad.*

*Sreča v gori
deco starka;
napol bara,
napol kara:
»Kaj pa iščeš tod, svojat?«*

*»»Veste, stara
botra Mara,
mi prišli smo
kostanj brat!««*

Utva.

„Snegulčica“ v Mariboru,
uprizorila šolska mladina iz Studencev

MARICA BARTOLOVA:

Velika noč.

eselo so pritrkovali Veliko soboto zvonovi vseh ljubljanskih cerkvá.

Od glavnega ljubljanskega kolodvora proti Dravljam stoji dolga vrsta železniških voz, v katerih bivajo rodovine, ki so še brez stanovanja.

Toplo je sijalo pomladansko solnce, in od pesčenih tal se je odbijala skoraj poletna vročina. Gospodinje so pritrdile vrvi ob železniških vozovih ter sušile obleko in perilo, ki so ju oprale za praznike prejšnji dan. Njih obrazi so resni, žalostni; one pa delajo kakor stroj brez volje in brez veselja.

Ob vsakem železniškem vozlu sloni lestva, da hodijo siromaki po njej v svoje žalostno bivališče.

Na eni lestvi sedi Joško, štirinajstletni deček iz solnčne Goriške. Poleg lestve pa stoji nekaj let mlajši Tone, ki je bil nekje na Krasu doma. Počitnice imata, se grejeta na solncu in se pogovarjata prav živahno.

»Oh, kako je bilo lepo pri nas,« je pravil Joško. »Naša hiša je bila ob veliki cesti; le dvorišče je bilo med cesto in med našo hišo. — Zadaj je bil velik vrt, kjer je raslo toliko sadja, oj, toliko! In naša kuhinja, hm, ta šele! Mama vedno toži, da je tu v vagonu vse črno, vse zamazano; kaj ne bo v tem večnem dimu in prahu! Seveda, če se zmisli na svojo kuhinjo, jo kar pretrese. Bila je bela, lepa, prijazna in solnčna. Bilo je v njej lepo posebno pozimi, ko smo se greli ob dobre, toplem štedilniku. Tu zmrzujemo že tretjo zimo, poleti je pa tako strašna vročina, da komaj dihamo. Nekoliko dni potem, ko smo bežali, je granata razdejala naš dom. Za zemljišče smo dobili nekaj malega, ki je izginilo že davno.«

»Mi tudi nimamo nič več,« je dejal Tone, »oče je prodal hišo in vrt za nizko ceno, da smo mogli tem hitreje zbežati pred fašisti,* ki jih je bilo vedno več in ki so bili vedno hujši. Glej, letos je že druga Velika noč brez potic, brez kolačev, brez vsega!«

»Moja pa tretja,« je dejal žalostno Joško.

»Bog ve, koliko bo še takih!« je vzduhnil Tone.

* Fašisti so požgali slovenske Narodne domove in mnogo hiš Slovencev in Hrvatov v Primorju.

»Ne, Tone,« je dejal Joško; »one dni sem čital v listih, da je v Zagrebu nekdo, ki postavlja hiše v enem tednu, in sicer prav ceno. Vedno prigovarjam očetu in ga prosim, naj pozve, ker bi jaz jako rad imel že zopet svoj dom.«

»Res? Jaz bom tudi prosil očeta,« je vzklknil Tone veselo; »saj moj oče komaj čaka, da bi imel košček vrta.«

»A kdo nam da prostor za hišo, kdo nam da denar?« je rekел tiho in žalostno Joško. Vstal je, vtaknil roke v žep in odšel s Tonetom s povešeno glavo in zamišljeno ob proggi. —

* * *

Ob železniškem tiru glavnega ljubljanskega kolodvora so barake, v katerih stanujejo ruski begunci. Črne, borne in žalostne so te barake. Za vsako rodovino je en sam prostor za vse. Nič drugega ni v njih nego gole štiri stene, trdo ležišče in v kotu peč ali majhen železen štedilnik. Pred barakami tekajo po črnem prahu mali ruski otroci, starejša deca se pa pogovarja med seboj.

»Čez teden dni bo naša Velika noč,« pravi dvanajstletna Sonja.

»Joj, kako je bilo lepo doma!« je vzklknil štirinajstletni Feodor. »Kako dobri so bili pirožki!*«

»Že štiri leta nismo praznovali Velike noči s pirožkami,« je rekел nekaj let starejši Dmitrij.

»Jaz se še spominjam, vidva seveda ne, kako je bilo v Rusiji; lepo je bilo tam posebno o Veliki noči.«

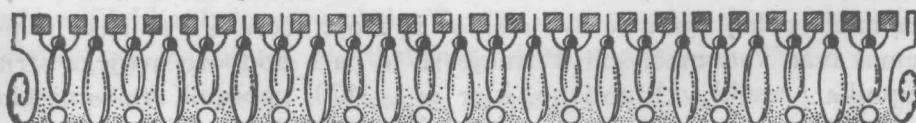
»Ali je daleč Rusija?« je vprašala šestletna Ksenija, ki so jo odnesli iz domovine, ko je imela šele nekoliko mesecev.

»Daleč, daleč,« so se oglasili vsi, »daleč in lepo je tam kakor nikjer na svetu.«

Zopet so se oglasili zvonovi iz vseh cerkvá, da se je tresel zrak in da ti je prihajalo milo pri srcu.

Vaše mamice, slovenski otroci, so vam pripravljale velikonočnega kruha, sladkih potic, pirhov in drugih dobrih jedil. Vam je lepo, toplo pri srcu, saj ste doma, saj imate vsega, česar potrebujete. Spomnите se svojih nesrečnih bratcev in sestrlic tam ob glavnem ljubljanskem kolodvoru!

* Rusko sladko pecivo.

JAKOB DIMNIK:

† Dr. Ivan Tavčar.

ne 19. februarja t. l. ob 13. uri je izdihnil kot žrtev dolgoletne mučne bolezni svojo plemenito dušo ljubljanski častni meščan, občinski svetovalec (od 1. 1884. do leta 1910.), prezaslužni mestni župan in predsednik mestnega šolskega sveta (od 18. decembra 1911. do 1. julija 1921. leta) gospod dr. Ivan Tavčar. Z dr. Tavčarjem je legel v prezgodnji grob eden najzaslužnejših sinov, kar jih je rodila slovenska mati

Pokojnik se je rodil 28. avgusta 1851. leta v Postojnah nad Škofjo Loko. Njegov dom je bila stara, prijazna kmetiška hiša. Oče Janez in mati Neža sta bila mala kmetiška posestnika, ki

sta imela poleg Ivana še dvoje sinov in troje hčer. Prve nauke je prejemal Ivan v domači šoli. Pozneje se je pa s podporo svojega strica župnika preselil v Ljubljano, kjer je l. 1870. napravil zrelostni gimnaziski izpit z odličnim uspehom. Potem je šel na Dunaj študirat

pravoslovje, kjer je v štirih letih pridnega študiranja dosegel doktorsko čast. Ves čas študiranja na Dunaju se je preživiljal dr. Tavčar največ sam, in sicer z instrukcijami in s pisateljevanjem. Po izvrstno končanih študijah se je vrnil v domovino ter se posvetil odvetniškemu stanu. Leta 1883. je položil kot koncipient dr. Mošeta odvetniški izpit z odliko, in sicer pred višjim sodiščem v Trstu, leto dni potem pa je otvoril lastno odvetniško pisarno v Ljubljani, kjer je bil eden prvih slovenskih odvetnikov.

Dr. Tavčar je bil izvrsten pravnik in odličen zagovornik. Od leta 1883. dalje je pisal za Mohorjevo družbo poljudno delo »Slovenski Pravnik«, ki služi našemu kmetu še danes za svetovalca v marsikateri pravni zadavi.

L. 1884. je bil dr. Tavčar izvoljen v občinski svet. Občinski odbornik je bil 37 let, in sicer do 1. 1921. Spomladi tega leta je zaradi bolehnosti odklonil ponovno kandidaturo v občinske volitve. Od leta 1909. do 1912. je bil dr. Tavčar ljubljanski podžupan. Dne 18. decembra 1911. je bil pa izvoljen za župana, kar je ostal do 1. julija 1921. leta. Kot župan je bil hkrati tudi predsednik mestnega šolskega sveta. Za županske njegove dobe se je pomnožilo mestno osnovno šolstvo za dve, meščansko šolstvo za štiri šole, ukinil je obe nemški osnovni šoli in dosegel eno samo petrazredno manjšinjsko šolo za oba spola. Bivša mestna višja dekliška šola se je preosnovala v dekliški licej, pozneje v žensko realno in reformno gimnazijo.

L. 1889. je bil dr. Tavčar izvoljen v deželnini zbor kranjske dežele. L. 1895. pa je prišel tudi v deželni odbor in v deželni šolski svet. Kot deželni poslanec, deželni odbornik in član deželnega šolskega sveta se je vztrajno potezal za gmotne in pravne pravice slovenskega učiteljstva.

L. 1900 so ga ljubljanski volilci izvolili za državnega poslanca na Dunaju ter je zastopal ljubljansko mesto in sploh slovenski narod v tej zbornici sedem let. Kot izvrsten govornik, moder politik in diplomat je užival tudi pri nasprotnikih slovenskega naroda velik ugled ter je dosegel marsikaj na korist Ljubljane in slovenskega naroda.

Ko se je po prevratu dne 29. oktobra 1918. osnovala prva narodna vlada v Ljubljani, je prevzel dr. Tavčar v njej mesto poverjenika za prehrano ter je kot tak storil nešteto dobrot ubožnemu ljudstvu.

Pri prvih volitvah v narodno skupščino v Beogradu je bil dr. Tavčar izvoljen za državnega poslanca. Bil pa je žebolehen; zato se je mogel udeležiti samo nekoliko sej narodne skupščine.

Zadnji dve leti svojega dragocenega življenja, obsutega z dobrimi deli usmiljenja do bližnjega in z nedosegljivimi pisateljskimi proizvodi, je prebil dr. Tavčar večinoma na svojem posestvu Visoko v Poljanski dolini. Visoko je bil svoj čas lovski gradič brežinskih škofov. Pokojnik si je kupil gradič l. 1903. Tu je prebil dr. Tavčar zadnja poletja svojega življenja. Tu se je, kolikor so mu dopuščale še po-

slednje moči, posvečal slovstvenemu delu, obenem pa je z zadovoljstvom in uteho v duši gledal slovenskega kmeta, razmišljajoč, kako bi mu v lepi besedi postavil trajen spomenik v svojem narodu. In to se mu je popolnoma posrečilo.

Iz kmetiškega rodu je vzrastel dr. Ivan Tavčar, eden najsijajnejših talentov naših zemlje, posebljenost vseh vrlin in strasti našega ljud-

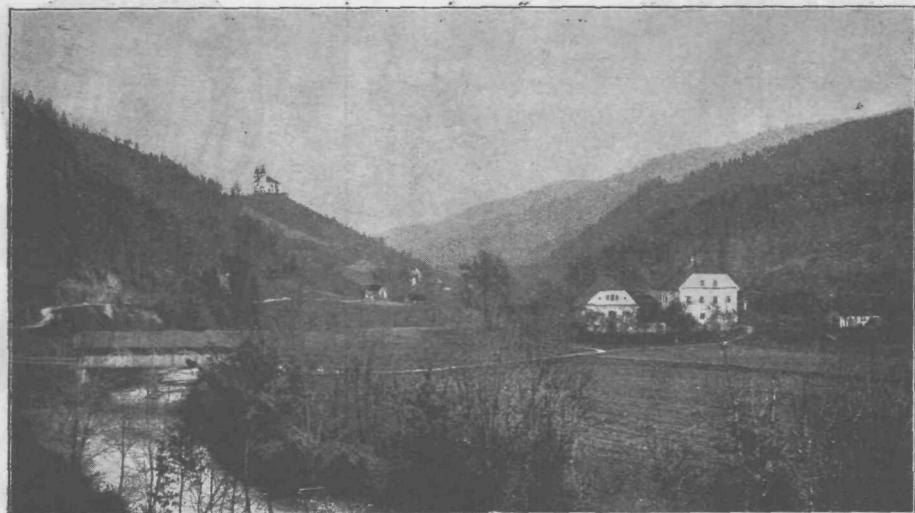

Rojstna hiša dr. Tavčarja

stva. Zato je bil med narodom priljubljen kakor malokdo in ljubil je ta narod in njegovo rodno zemljo kakor morda nihče drugi. Tej slovenski zemlji je napisal dr. Tavčar tale slavospev:

»Ta je naša edina neskaljena prijateljica; vedno ti kaže en in isti obraz in zvesta ti ostane, če jo še tolikrat zatajiš! »Zemlja domača« ni prazna beseda: Del je mojega življenja, in če se mi vzame del nje, se mi je vzelo tudi življenje. Ko si ogladan do kosti, ko te povsod preganjajo, kakor bi se bile gobe razpasle po tvojem telesu, te sprejme domača zemlja z istim obrazom, kakor te je sprejela nekdaj, ko so te še v zibelko polagali. Nisi doživel pomladni, da bi te ne bilo objemalo njeno cvetje, in ne jeseni, da bi ti ne bila sipala svojih sadov. Mogoče je, da je težko umreti — moja vera to ni! — Ali toliko zapišem, da bi rajši umrl sredi domače doline bodisi od gladu, nego na zlatem stolu nemškega cesarja, kjer bi imel vsega na kupe!«

Tavčarjev dvorec Visoko

In ta domača slovenska zemlja, ki jo je blagi pokojnik tako pre-srčno ljubil, je sprejela dne 23. februarja ob 11. uri dopoldne na Visokem z uprav kraljevsko častjo vase svojega odličnega sina, ki je, sle-deč lastni čuvstveni notranjosti, pravično živel vse življenje ter brez ostavljene krivice zatisnil dne 19. februarja 1923 oči v svoji hiši na Bregu v Ljubljani, potem ko je dovršil svoje plodonosno življensko delo. Slava velikemu geniju! Naj spi pokojno spanje v domači slovenski zemlji, v naših srcih pa mu je zagotovljen nevenljiv spomin. Spominu dr. Ivana Tavčarja: Slava!

DR. IVAN LAH:

Matija Gubec.

(1573—1923)

(Konec.)

ačele so se gibati slovenske vasi. Ljudje so se zbirali pred hišami in so gledali strašna znamenja na nebu. Tri solnca in tri mavrice so videli in so ugibali, kaj naj vse to pomeni. Hipoma pa je stal med njimi starec-agitator za kmetiški upor.

»Nič ne veste, kaj vse to pomenja,«
glas jím kot grom zagrmi...

Trikrat mesec bo se še pomladil,
mavrice pravijo tri,
vigred solnce kaže vam zeleno,
solnce rdeče je — kri.

Kri bo tekla za svobodo zlato,
solnca nam priča soj zlat,
tresla bo pred nami se gospoda,
tresel tiranov se grad.

Čija zemlja ta? Čigavi mi smo?
Sme se teptati naš rod?
Kaj je kmet? Kaj ni on tudi človek?
Človek mar sam je gospod?

Vidite — tam gor v oblakih vojsko,
Bog sam bori se za nas!
Angele na konjih glejte z meči,
skoro i naš pride čas!

Punt slovenski — tiho — že se sklepa,
koder naš jezik doma!
Zveza sveta tajna veže kmete,
Naša naj pravda velja!

Kaj stojite tu omahovaje?
Znak že z nebes vam je dan!
Tlake jarem — he, vam je li sladek,
z nami, o brati, na bran!

»Pojdemo, vsi gremo v boj za pravdo,«
vse se poslancu roti.
Gradu v gori črnem nad selom
tisoč pesti zapreti.

Tako se je torej začelo. Zdelenje se je, da se gibljejo nebeške in pozemske moči. Kralj Matjaž se je prebujal v svoji gori, in zmaji po votlinah so rožljali s svojimi verigami. Možje so si dali za klobuk petelinja peresa in zimzelen (bršljan). To je bil poslej skrivni znak upornikov, tako so se poznali med seboj. Toda čas vzugaja ljudi, in tudi v nekdaj svobodoljubni slovenski duši je tekom stoletij vzrasla hlapčevska natura, posebno ker so jo mnogo premalo varovali sposmini slavne preteklosti, kakor je bilo to pri srbskem delu našega naroda. Zato bi bil tudi nad njimi vzkliknil pesnik: »In šli so boj boj'vat brez upa zmage.«

Pretežka je bila železna pest nad njimi, da bi jo bili mogli zdrobiti z golimi rokami.

In res so izkušali previdni uporniki dokazati tudi na višjem mestu, da je pravica na njih strani. Plemstvo je raslo kmetu in cesarju čez glavo, zato so kmetje izkušali podati cesarju pritožbe proti krivicam samolastne gospode. Tako je prišlo do avdijence pri cesarju Maksu I. 1515.

Cesar sedi v Augsburgu in je že utrujen od pritožb. Zunaj stoejo slovenski kmetje in čakajo na zaslisanje. Redkokje je narisan slovenski kmet s tako krepkimi potezami, s tako samozavestjo in s takim ponosom kakor v tem prizoru, ko jih je pesnik privedel pred cesarja:

In vstopijo v škornjih visokih
pa v irhastih hlačah možjé,
po prsih jim gumbi srebrni,
a plašči do gležnjev vise.

»Kjer Sava nam vre iz Triglava,
kjer v Adrijo Soča hiti,
kjer vije deroča se Drava,
kjer Mura zelena šumi,

tam biva naš narod ti zvesti,
od tam smo poslanci doma,
a žezlo mogočno tam tvoje,
nam zdi se, že več ne velja.

Karkoli se komu poljubi,
počenjati z nami sme vsak,
po hrbtnu pretepa nas Turek,
a v lice nas bije graščak.

Me sezemo — grad nam požanje,
njegovo vse, naše pa — nič,
in zajtrk naš — to je tlaka,
večerja pa valpetov bič.

Kak dolgo še zemljo mi svojo
kot sužnjiki orjemo naj —
gospoda nam vzela je pravdo,
ti, cesar, nazaj nam jo daj!«

Toda cesar ni imel več te moči, da bi bil vrnil pravdo slovenskemu kmetu, tudi če se ne oziramo na pregovor, da vrana vrani ne izkljuje oči. Sicer je prisnal, da

»Krivice, ki vam se godijo,
v nebo so vpijoče zares,
besedo zastavljam vam carsko,
to mora nehati — ni bes...«

Toda carska beseda ni bila izpolnjena, in kmet je bil navezan na svojo lastno moč. Tako se je izkusila prvič slabo oborožena kmetiška sila s plačanimi hlapci nemških vitezov in prišlo je do boja pri Brežičah l. 1516., kjer je Žiga Ditrichstein razpobil kmetiško vojsko in zajel tristo upornikov, ki jih je obesil po drevesih okolo mesta. S tem je bil zadušen prvi upor — toda kmet s tem ni bil premagan — pesem o »Stari pravdi« se je ponavljala in prišlo je do nove velike zvezze slovensko-hrvatskih kmetov l. 1571. Na čelu kmetiškega upornega gibanja so stali trije glavni možje: Pasanec, Ilija Gregorič in Matija Gubec, z njimi pa je bilo mnogo veljavnih mož iz Hrvatske, Štajerske in Kranjske. Glavni upor se je obrnil proti madžarskemu magnatu Ferencu Tahiju, ki je bil daleč okolo znan po svoji krvolčnosti in brezobzirnosti, s katero je mučil svoje podanke po hrvatskih krajih. Bil je gospodar grada Podsusjeda in mnogih gradov na Hrvatskem in Štajerskem. In tako vidimo po dolgih pripravah, po obotavljanju in premišljevanju v začetku meseca februarja zbrano kmetiško vojsko po raznih krajih našega posavja: kmetiške čete se premikajo v mrzlih

zimskih nočeh proti Brežicam — kraju žalostnega spomina na prvo vstajo — da bi od tam skupno napadle gradove svojih krutih gospodov in iztrebile tujce s svoje zemlje. Čete so se počasi in previdno posikale — vendar gospodi ni bilo neznano, kaj se pripravlja. Graščaki so pripravili svoje hlapce in po gradovih so veselo pili na svojo zmago. Krasno nam je predstavil pesnik tako družbo v pesmi »Stava« na gradu Podsusjedu pri Ferencu Tahyju.

Vino pije Oger Ferenc Tahy,
vino pije na graščini svoji,
na Sosedu, gradu na Posavju,
z njim ga pije svetlih gostov družba,
grofov sedem, vitezov petero.

In med njimi je Jože Turen, stotnik čet uskoških. Pa so se napili vina in se pogovorili o upornikih. In Jože Turen je stavil, da bo v treh tednih pordečil Savo...

Pa pustimo grajsko gospodo in pojdimo med upornike! Na Sotelskem klancu je zbral Gubec svojo vojsko. Tu vidimo ustaški »Tabor«. S krepkimi besedami nam predstavi pesnik Aškerc tri glavne voditelje upora.

Hej, to vam je živo pod klancem
na Sotelskem polju nocoj,
upornikov dvajsettisoč
za pravdo pripravlja se v boj.

Z napetim obrazom ščip gleda
na tabor ustaški zavzet,
posluša tam konj rezgetanje
in sabelj posluša žvenket.
Sam sneg in sam led po poljani,
božični razsaja vihar —
a v srcih je vroče, prevroče
osvete ogreva jih žar!
Sred tabora tam pri kurišču
možje pa sedijo trije,
zimzelen, kokotja peresa
junakom s klobukov vise.

Veselo praskeče ogenj,
iz sanj se mi prvi vzbudi —
na puško kremenko naslonjen
kmet Pasanec pravi, veli:

»Car daleč, a Bog je visoko,
odkod pomoći in sveta,
v pest svojo odslej le verujem,
zaveznik moj — puška je ta!«

Veselo praskeče ogenj,
iz misli se drugi zбудi,
sedé tam na topu turškem
voj Ilija sam govori:

»Vse vzel mi je Tahy imetje,
oplenil me s krutoj rokoj,
zato, kakor vesta, sem puntar,
zato sem med vama nocoj.

Ha, to vam je bilo življenje,
o krasni minuli ta čas,
ko Turkom sva cepila glave
naš Lenkovič slavni in jaz.

In z isto zdaj sabljo gospodo
pošiljal vam v pekla bom dno —
ker hčete, da vojvoda vaš sem —
no, v božje ime, naj pa bo.

A z vami vred tukaj prisegam,
umrjem vam rajši stokrat,
ko enkrat še iti na tlako,
le enkrat h gospodi še v grad!

Ko zmanemo Turke krščanske,
Slovenci se združimo vsi,
takrat si izvolimo kralja
in kralj naš, brat Gubec, boš ti!«

Pojemlje že ogenj — le Gubec
zamišljen strmi vanj doslej —
tu vstane, znak bratom da s sabljo
in reče samo jim: »Naprej!...«

Naprej! In zganile so se čete in boj se je pričel. Lepo ga je nam opisal hrvatski pisatelj Šenoa v svoji povesti »Seljačka buna«. Bilo je to 9. februarja ob 9. dopoldne. Bitka je bila težka in krvava: kmetiška vojska je bila razdeljena: vanjo so se zajedle dobro oborožene čete — nazadnje so planili nanje uskoki, in Jošt Turen je pordečil Savo, kakor je bil stavil. Četa Gubčeva je bila obkoljena, Gubec se je vdal, da reši svoje sobojevниke gotove smrti. Mnoge čete še niso dospele na bojišče. Med njimi so bili Štajerci. Jurij Schrattenbach jih je napadel s svojimi celjskimi oklopnihi in jih zmagoslavno 500 odvedel v Celje. Ilija Gregorič se je rešil iz bitke, Pasanec in Gubec sta bila odvedena v Zagreb kot dragoceni plen zmagovalne gospode. Prišla je strašna sodba, ki je bila izvršena 15. februarja: Pasanec je bil nataknjen na kol, polomili so mu kosti in odsekali glavo, Gubec je bil kronan z razbeljeno krono na razbeljenem prestolu. Oba sta umrla v strašnih mukah...

Ni namen tega spisa podati natančno zgodovinsko sliko: hoteli smo videti Gubca in njegove bojevниke tako, kakor jih vidimo v spominu pred seboj.

Tragedija je bila končana, a tvori eno najvažnejših poglavij v naši jugoslovenski zgodovini. Iz nje zveni klic po svobodi zemlje.

Preživeli smo težka stoletja. Tam v daljavi se zdaj sveti kamen na polju Gospovetskem, spomenik naše stare pravde. Mi vnuki onih davnih dedov živimo v državi, ki ji vlada kralj našega rodu, ki je izšel iz kmetiškega stanu. On je progglasil, da je zemlja božja in kmetova. To je pravilno geslo in v tem zmislu naj se naš kmet spominja »Stare pravde« in vseh, ki so se borili zanjo. Zgodovina nam kaže pot v bodočnost. Rekli smo, da je bil v časih »Stare pravde« naš narod kmet in kmet je bil narod. Danes živimo v drugačnih razmerah; vendar je in mora biti kmet steber države, zakaj njegova je zemlja in iz zdravih domaćih kmetiških tal bodo rasli novi bojevni za »Staro pravdo«, pa tudi za čast in velikost jugoslovenskega plemena. V tem zmislu proslavljamo spomin Matije Gubca, kmetiškega kralja.

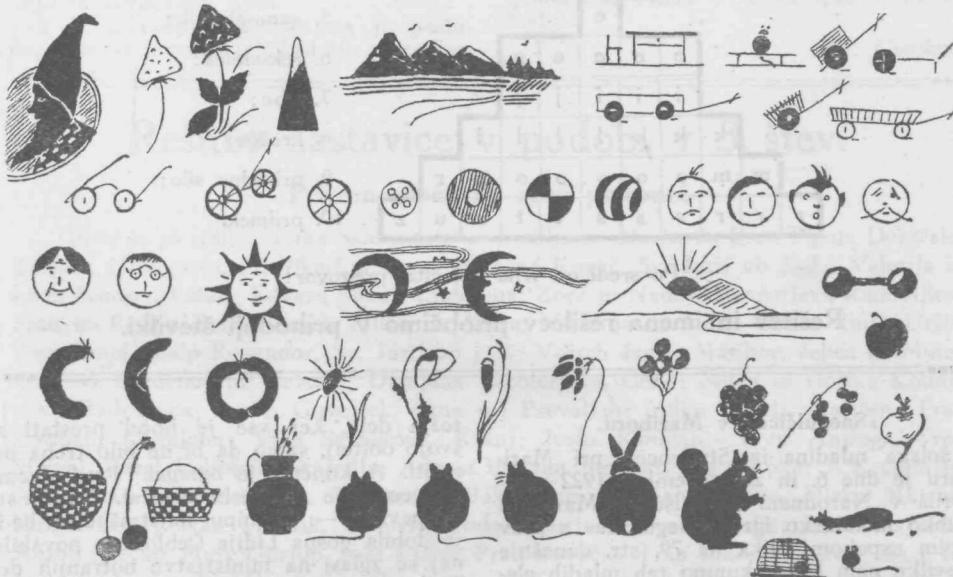

POUK · JN · ZABAVA

Mladi risar.

Priobčil Fr. Zagorec.

Lisica.

Lahko.

Narodna šaljivka.

Zapisal Janko Žirovnik.

1. Li - si - ca j'e - na zvi - ta zver, pod skal' - co i - ma svoj kvar-tir, pa
2. Pa ja - ger pa na skal' se - di, na - bi - to pu - ško v rok' dr - ži, pa
3. Li - si - ca pa je zvi - ta b'l'a, pri stran-ski luk - nji ven je šla. Pa

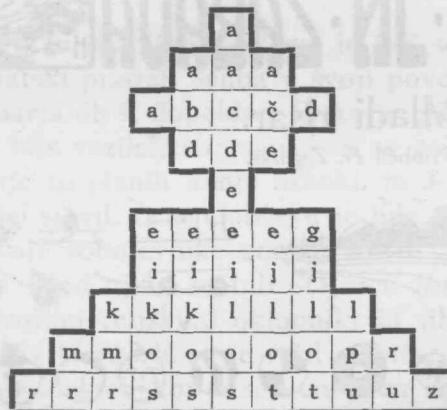

1. z re-pom mah - lja, pa s kremlji kramplja, pa vpra - ša, če j' ja - ger do - ma.
2. ča - ka na njo, da stre - ljal bi jo, če le po - ka - za - la se bo.
3. v go - ro zbe - ži, se slad - ko na - spi in ja - ger - čku fi - ge mo - li.

Besedna uganka.

Priobčil Tonček Komotar.

Besede značijo:

1. soglasnik;
2. kačo;
3. bivališče;
4. del voza;
5. samoglasnik;
6. rokodelca;
7. ribo;
8. hrošča;
9. prirodno silo;
10. priimek.

Po sredi od vrha dol čitaj pregovor!

Rešitev in imena rešilcev priobčimo v prihodnji številki.

»Snegulčica« v Mariboru.

Šolska mladina iz Studencev pri Mariboru je dne 6. in 26. decembra 1922 uprizorila v Narodnem gledališču v Mariboru ljubko mladinsko igro »Snegulčica« s prav lepim uspehom. Slika na 79. str. današnje številke nam kaže skupino teh mladih gledaliških igralcev in igralk.

Iz življenja ruskega begunka.

Pred dvema letoma je dospel preko Carigrada na begu pred boljševiki tudi Sergej Jegorovič Čeblokov v Beograd. Pobegnil je iz Moskve, kjer je bil bogat veletržec in veleugleden mož. Z njim sta pribeljali tudi njegova žena in hčerka. Nastanili so se v kočici v Smiljaničevi ulici v Beogradu. Denar, kolikor so ga rešili, so kmalu potrošili. Nato se je začela beda, polna poniževanj, skrbi in toge. A Čeblokov je bil človek in pol, cel* mož, junak. Najprej je prodajal vse, kar jim ni bilo neobhodno potrebno. Često sta jokali žena in hči, ko sta se morali ločiti od kožuhov in drugih takih dragocenosti. Nato je iskal Čeblokov zašlužka, poizkušal to in ono ter se lotil celo težkega telesnega dela. Nekdanji bogati in veleugledni veletržec je postal težak. Sprejemal je naj-

težja dela, ker vse je hotel prestati za svojo obitelj, samo da bi ne bilo treba berati. A končno je omagal. Pred dvema mesecema je zbolel in obležal. Ženski sta obupavali. — V hipu najstrašnejše bede je dobila gospa Lidija Čeblokova povabilo, naj se zglaši na ministrstvu notranjih del. Teško je šla, saj je je bilo sram siromašne obleke. A tam so ji izročili velik zavoj. V zavaju je bilo denarja in dragih kamenov v vrednosti nad 1,500.000 dinarjev. — Priznjatelj je v Moskvi na dvorišču nekdanje veletrgovine Čeblokove izkopal ondi zakopano imetje. Vse skupaj je zavil, prevezal, zapečatil in izročil diplomatskemu kurirju češkoslovaške republike. Kurir je pošteno prinesel vse domov; povsod so iskali Čeblokova in naposled zvedeli, da živi v Beogradu. Tako so poslali zavoj za njim na naše ministrstvo, ki je zvedelo na policiji za stanovanje ruskega begunka. — Zavoj je dospel v najopasnejšem trenutku. Junaška in ponosna ruska obitelj je malone poginjala. Ko je dospela gospa Lidija domov in povedala, kaj prinaša, so se oče, mati in hči objeli ter začeli prepevati rusko pobožno pesem. Sosedje so strmeli. Iz stanovanja, ki je bilo dosihmal nemo kakor mrtvašnica, sta donela nenadoma smeh in petje. Potem pa je pritekla gospa

Lidija k sosedom in jih povabila na večerjo. Berač je postal hipoma milijonar. In veselili so se pozno v noč. Naj ostane nepričakovana rešitev nesrečnikom zvesta do konca dñi!

Veverica in ptiček.
(Jan Fr. Hruška.)

Mlada veverica je prišla v ujetništvo v ptičarjevo prodajalnico. Vsa prestrašena je videla, kako visi na steni kletka pri kletki, pa v vsaki kletki ptič, v nekateri po dva, trije, pa tudi kar po deset skupaj istega in sorodnega rodu.

Ali še z večjim začudenjem je poslušala, kako si je vsak teh krilatih ujetnikov

prepeval svojo pesemco, ne da bi se kaj zmenil za tovariša. Tako so vse vprek žvižgali, peli ter gostoleli, da je šlo kar skozi ušesa.

Potprežljivo je poslušala uro, dve uri, potem pa je začela godrnjati in očitati:

»Da se vendar ne naveličate tako vsak svojo goniti in vsi hkrati vreščati, da se mi že v glavi vrti!«

»Nikar se nam ne čudi!« je mirno za-gostolela drobna penica. »Ta pesemca — naša materinska govorica — je vsakemu izmed nas ostala — edini spomin na svobodo!«

Jos. Gruden.

Rešitev zastavice v podobi v 3. štev.

Prazna vreča ne стоји pokonci

Prav so jo rešili: Metka Skabernetova, Ljubljana; Slavko in Leon Pipan, Domžale; Tatjana Hrovatova, Mladika-Ljubljana; Bernard Kovač, Sv. Jurij ob j. ž.; Valerija in Leon Šemrov, Laško; Edvard Pohar, Ljubljana; Zora in Nadica Vengerjevi, Radovljica; Fran in Ernest Bolka, Saveli Milan in Anica, Nikolaja in Janko Liška, Rudo Uršič, Fran Kincl, Josip Rogandor, Sv. Jurij ob j. ž.; Vojteh Jager, Maribor; Jelica in Milica Grilčevi, Studenec pri Sevnici; Damjana Baeblerjeva, Celje; Milka in Dolfka Kolmanovi, Radovljica; Janko Govejšek, Črna pri Prevaljah; Milko Hmelj, Maribor; Fran Zorman, Ljubljana; Vika Savnikova, Kranj; Josip Ranigaj, Fran Antloga, Fran Stamol, Karel Celinšek, Gotovlje; Avgust in Ivan Bergant, Stara Loka; J. Kramaršič, A. Humar, V. Zaletel, L. Čarman, J. Balderman, Herman Vrečko, Mirko Majcen, Škofja Loka; Fran Plevnik, Trbovlje-Vode; Marija Žužkova, Celje; Ivan Klajnšek, Anton Brečko, Miha Gorjup, Joža Šumej, Fran Kovačič, Fran Inkret, Sv. Jurij ob j. ž.; Ivan Leskovar, Ljubljana; Ina Slaparjeva, Olševec; Alenka in Tugomer Prekoršek, Celje; Ferdo Uranič, Ljubljana; Francka Kovačeva, Preserje pri Ljubljani; Francek Brinar, Gotovlje; Zdravko Gobec, Celje; Albin Plik, Gotovlje; Boris Jagodič, Celje; Ivan Valenčič, Kranj; Zlata Kavčičeva, Danica Škafarjeva in Ljudmila Špeletičeva, Ljubljana; Zlatica Hribarjeva, Ljubljana.

Demand v 2. štev. so tudi prav rešili: Branko Šalamun, Ptuj; Albina Slemenikova, Celje; Josip Kokol in Andrej Mandelj, Sv. Barbara v Sl. gor.; Joško Germ, Novo mesto; Boris Verbič, Ljubljana; Francka Stoparjeva, Josip Ottowa, F. Drame, Hermina Petelinškova, Marija Kovačeva, Justina Potočnikova, Elizabeta Čeričeva, Ana Puklova, Čadram.

Gospod Doropoljski!

Dovolite, da se pridružim kotičkarjem! Rada prebiram knjige in tudi »Zvonček« sem tako vzljubila, da sem se nanj naročila.

Obiskujem VI. razred v Kostanjevici. Moj razrednik je g. učitelj Jurčec. Uči nas mnogo lepega in poučnega. Pred vsem me zanima zgodovina. V našem razredu se zanimamo za ljudske pripovedke in bajke o Gorjancih in v okolici ter jih zbiramo, da jih pošljemo dobremu g. Doropoljskemu. Naj napišem kratko dogodbico, ki je ohrañena med tukajšnjim ljudstvom!

Upam, da je boste drage volje sprejeli in po moji želji priobčili v listu.

Kostanjevica je majhno mesto, ki leži na otoku Krke. V neposredni bližini mesta so bile nekdaj rimske naselbine, skozi katere je držala rimska cesta. Ta je vozila čez strugo preko Krke blizu sedanje župne cerkve sv. Jakoba. Kraj te ceste je nekoč stala cerkev sv. Neže, v zvoniku pa so viseli 4 zvonovi. Ker niso bili farani požožni, se je svetnica odpravila na Kum k sv. Joštu in vzela s seboj dva zvona. Držala ju je v rokah, a ker sta bila težka, je morala počivati na »Gorici« kraj Krke na neki skali, kjer se še dandanes poznajo odtiski njenih nog.

Tako zapuščena cerkev je jela razpadati, pa tudi zvonik z ostalima zvonovoma se je zrušil v Krko. Zbralo se je mnogo ljudi z živino, da bi vzdignili zvona, ki

ju je stražil škrat v globini vode. Prikazal se je na površju ter obljudil, da vrne zvona, če pri svojem delu ostanejo ljudje tihi in se ničče ne oglasi s pogonom živine »gil!« ali »hi!« Dclgo so se mučili, vlekli in skakali kraj reke. Kar se oglasi zopet škrat in zastoka, češ, da drži zvona le še z enim kremljem. Z veseljem je ljudstvo zbralo vse svoje moči, pognalo živino in ko še ni šlo, je nekdo zakričal »gil!« V trenutku so se potrgale vezi in vprege, zemlja se je stresla, odprla ter pogoltnila, valovi pa so zašumeli in požrli nesrečne žrtve. Od takrat zvonita vsakih sto let potopljena zvona v globini Krke in kličeta ljudi, naj ju rešijo iz vražjih kremljev.

Bog vedi, če se bo komu posrečilo rešiti zvona! In če bo sreča mila, se bo gotovo vrnila sv. Neža s Kuma ter privedla s seboj tudi sv. Jošta, da ne bi ljudstvo tako daleč hodilo na božjo pot, ki naj odvrneta nesrečo ob povodnji ter varujeta mesto in njega prebivalstvo na otoku.

Z odličnim spoštovanjem
vdana
Marica Podbrščkova.

Odgovor:

Ljuba Marica!

Mislim, da ni treba Tvojemu pismu nobenega pristavka, ker samo dovolj zanimivo govori. Le zbirajte še nadalje domače narodno pripovedno blago, ki odkriva bujno domišljijo naših davnih dedov!

„Zvonček“, XIX. letnik, nevezan 10 Din, v navadni vezbi 25 Din.
„Zvonček“, XX. letnik, nevezan 10 Din, v navadni vezbi 25 Din.
„Zvonček“, XXI. letnik, nevezan 10 Din, v navadni vezbi 25 Din.
„Zvonček“, XXII. letnik, nevezan 15 Din, v navadni vezbi 30 Din.
„Zvonček“, XXIII. letnik, nevezan 20 Din, v navadni vezbi 40 Din.

::: Nenavedenih letnikov ni več v zalogi. :::

In zadnji glasi ti mi bojo:
Bog čuvaj domovino mojo!

Kupujte

MLADINSKE SPISE,

ki jih izdaja

„Društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta v Ljubljani“.

Zahtevajte cenike!

Naročila sprejema

Knjigarna „Učiteljske tiskarne“
v Ljubljani,

Frančiškanska ulica in Simona Gregorčiča ulica.

Učiteljska tiskarna in knjigarna

v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6.

Telefon štev. 312.

Poštnohranilnični račun št. 10.761.

„Učiteljska tiskarna“ je najmoderneje urejena in izvršuje vsa tiskarniška dela od najpreprostejšega do najmodernejšega. V zalogi ima vse šolske in druge tiskovine.

Enobarvni in večbarvni tisk.

Litografija. Stereotipija.

Šolski zvezki lastnega izdelka.

Zvezki za okroglo pisavo.

Delo točno, solidno in elegantno.

Skladateljem naznanjam, da je „Učiteljska tiskarna“ preskrbljena z novimi notami, torej izvršuje tudi muzikalije z ličnim in razločnim tiskom.

Zaloga mladinskih, leposlovnih in znanstvenih knjig.

Cene zmerne!

Zahtevajte cenik!

Podružnica v Simona Gregorčiča ulici.

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!